

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 353/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., P., zastúpeného advokátskou kanceláriou L., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. L. Z., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obo 17/2010 zo 17. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2011 doručená sťažnosť J. T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátskou kanceláriou L., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. L. Z., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obo 17/2010 zo 17. februára 2011 (ďalej aj „rozsudok najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je ako žalovaný účastníkom súdneho konania v právnej veci žalobcu L., a. s., B. (ďalej len „žalobca“), o zaplatenie sumy 245 546,85 € (7 397 886,46 Sk) s príslušenstvom z titulu zmluvy o úvere uzatvorenej 7. júna 1995 medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou T., spol. s r. o., na základe ktorej sa menovaná zaviazala vrátiť úver spolu s dohodnutým úrokom v celkovej sume 7 397 886,46 Sk do 20. decembra 1997. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ako aj najvyšší súd vychádzali vo svojich rozhodnutiach v danej veci zo skutočnosti, že medzi žalobcom a sťažovateľom bola uzatvorená zmluva o osobnom ručení, podľa ktorej sa sťažovateľ zaviazal, že uspokojí pohľadávku žalobcu, pokiaľ ju neuspokojí obchodná spoločnosť T., spol. s r. o.

K priebehu súdneho konania sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *«Dňa 15. 04. 2002 Krajský súd v Bratislave v súdnom konaní vedenom pod číslom 57Cb 7/98 rozsudkom rozhodol (ďalej v texte ako „1. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave“), že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.377.081,94 Sk s úrokom vo výške 15 % ročne od 2. 6. 1998 do zaplatenia a úrok vo výške 375.395,59 Sk do 1. 6. 1998 vrátane. Krajský súd v Bratislave zároveň týmto rozsudkom rozhodol, že sa konanie v časti 4.300.000,- Sk zastavuje a sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 150.095,- Sk.*

Sťažovateľ podal odvolanie proti 1. rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave v časti, ktorým ho zaviazal súd zaplatiť žalobcovi peňažnú sumu, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky v súdnom konaní vedenom pod číslom 6 Obo 288/04 uznesením zo dňa 24. 02. 2005 rozhodol (ďalej v texte ako „1. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR“), že zrušuje 1. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v napadnutej časti a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Dňa 06. 02. 2006 Krajský súd v Bratislave v súdnom konaní vedenom pod číslom 57Cb 7/98 rozsudkom rozhodol (ďalej v texte ako „2. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave“), že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3.377.081,94 Sk s úrokom vo výške 15 % ročne od 2. 6. 1998 do zaplatenia a úrok vo výške 375.395,59 Sk do 1. 6. 1998 vrátane. Krajský súd v Bratislave zároveň týmto rozsudkom rozhodol, že sa konanie v časti 4.300.000,- Sk zastavuje a sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 150.095,- Sk. Dňa 06. 02. 2006 vydal Krajský súd v Bratislave opravné uznesenie, na základe ktorého opravil výrokovú časť rozhodnutia tak, že v nej vynechal zastavenie konania v časti 4.300.000,- Sk, nakoľko v tejto časti už bolo 1. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave právoplatné.

Sťažovateľ podal odvolanie proti 2. rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky v súdnom konaní vedenom pod číslom 1 Obo/86/2008 uznesením zo dňa 12. 08. 2009 rozhodol (ďalej v texte ako „2. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR“), že zrušuje 2. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Dňa 09. 12. 2009 Krajský súd v Bratislave v súdnom konaní vedenom pod číslom 57Cb 7/98 rozsudkom rozhodol (ďalej v texte ako „3. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave“), že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 112.098,58 EUR (3.377.081,94 Sk) s úrokom z omeškania vo výške 12.460,85 EUR (375.395,59 Sk) do 1.6.1998. Krajský súd v Bratislave zároveň týmto rozsudkom rozhodol, že sa konanie v časti 142.733,85 EUR (4.300.000,- Sk) zastavuje a sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobcovi trovy súdneho konania vo výške 7.446,92 EUR.»

Rozsudok krajského súdu sp. zn. 57 Cb 7/98 z 9. decembra 2009 napadol sťažovateľ odvolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že tento rozsudok krajského súdu zrušil v časti výroku, ktorým bolo konanie zastavené, a vo zvyšnej časti ho potvrdil, keďže sa ako odvolací súd stotožnil so skutkovými, ako aj právnymi závermi krajského súdu uvedenými v jeho rozhodnutí.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že proti napadnutému rozhodnutiu podal dovolanie, ktoré „odôvodnil tým, že sa sťažovateľovi postupom súdu odňala možnosť konať

pred súdom, rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci“.

Sťažovateľ namietal, že došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov konajúcich v jeho veci, pokiaľ nebol v súdnom konaní pred krajským súdom ani najvyšším súdom vypočutý ako účastník konania, čím bolo porušené jeho právo, aby vec bola prerokovaná v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom a tiež zásada ústnosti súdneho konania. Uvedeným postupom bola sťažovateľovi podľa jeho názoru odňatá možnosť konať pred súdom a súčasne všeobecné súdy konajúce vo veci sťažovateľa nemohli podľa jeho názoru dospieť k úplnému zisteniu veci, a teda neboli oprávnené o merite veci rozhodnúť.

Sťažovateľ tiež argumentoval, že v súdnom konaní vedenom krajským súdom podal návrh na prerušenie súdneho konania, avšak krajský súd *„o uvedenom návrhu nerozhodol (pokiaľ o ňom rozhodol, sťažovateľovi takéto rozhodnutie nedoručil a tým mu neumožnil podať proti takému rozhodnutiu odvolanie). Podanie návrhu na prerušenie súdneho konania je jedným z práv sťažovateľa, ktoré mu priznáva OSP. Je na samotnom posúdení konajúceho súdu, či návrh na prerušenie súdneho konania je dôvodný, a či mu vyhovie a súdne konanie preruší, alebo takýto návrh zamietne. Súd je však povinný sa takýmto návrhom zaoberať a o ňom rozhodnúť.“*

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a vydal nález, v ktorom vysloví:

„1. Základné právo J. T. na súdnu ochranu podľa čl. 46, ods. 1 a článku 48, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z článku 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2 Obo 17/2010 zo dňa 17. februára 2010 porušené bolo.

2. *Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2 Obo 17/2010 zo dňa 17. februára 2011 sa zrušuje a vec sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vracia na ďalšie konanie.*

3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“.*

Sťažovateľ súčasne navrhol, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa už citovaného znenia čl. 127 ods. 1 in fine ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov

ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Podstatou námietok sťažovateľa je právne posúdenie rozsudku najvyššieho súdu najmä z hľadiska rešpektovania jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie najmä v súvislosti s jeho odňatím možnosti konať pred súdom, v dôsledku porušenia ktorého sa domáhal ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu zrušenia napadnutého rozhodnutia.

Ak sa za tejto situácie sťažovateľ domáhal svojho práva na ústavnom súde a zároveň bude namietaný rozsudok najvyššieho súdu posudzovať aj najvyšší súd ako súd dovolací, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu rozhodovať najvyšší súd.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľa meritórne nezaoberal, ale ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2011